

Over Schedelbasispathologie

Schedelbasispathologie is een verzamelnaam voor aandoeningen die zich bevinden in het gedeelte van de schedel dat zich direct onder het brein bevindt, maar waarbij de afwijkingen zich ook uit kunnen breiden in de richting van het brein, of de structuren hieronder. Dit betreft zeldzame pathologie, gevormd door o.a. infecties, tumoren en traumata waar specialistische zorg voor noodzakelijk is. Het schedelbasisteam in het MUMC+ heeft uitgebreide kennis en expertise in huis om deze zeldzame complexe pathologie op hoog niveau te behandelen. Het betreft dan ook een door het Ministerie van VWS officieel erkend expertisecentrum, met specifieke aandacht voor brughoektumoren, paragangliomen, gehoorgangcarcinomen en overige zeldzame schedelbasistumoren.

Informatie op de website van het MUMC+: schedelbasisaandoeningen.mumc.nl

Kerngroep van het Schedelbasisteam bestaat uit:

- KNO-artsen: Dirk Kunst, Jérôme Waterval
- Neurochirurgen: Yasin Temel, Koos Hovinga
- Radiologen: Miguel Palm, Linda Jacobi-Postma
- Radiotherapeut: Danielle Eekers, Inge Compter
- Endocrinoloog: Bastiaan Havekes
- Neuroloog: Martijn Broen
- Poli-administratie: Nicole Langenweg
- Secretariaat: Nicole Palmen (neurochirurgie), Judith Zwartbroek (KNO)
- Op indicatie ondersteuning door collega-specialisten (neurochirurgie/hoofd-halsconologie/rhinologie), verpleegkundige en vanuit maatschappelijk werk en psychologie

Gemiddeld 1x per 4 weken wordt een multidisciplinair schedelbasissprekuren op de polikliniek KNO gehouden. 4-Wekelijks is er een multidisciplinair overleg (MDO) Schedelbasiswerkgroep (SBWG), waarbij de afdelingen KNO-heelkunde, Neurochirurgie en Radiotherapie en Radiologie aanwezig zijn.

Gerealiseerde doelstellingen in 2020

In 2020 zijn de volgende doelstellingen gerealiseerd:

- Nauwe samenwerking met Radboudumc. In 2020 zijn er 3 kerngroep-bijeenkomsten geweest.
- De kerngroep schedelbasispathologie van het Radboudumc en MUMC+ heeft een gezamenlijke aanvraag gedaan voor het Alliantiefonds.
- Bij het doen van wetenschappelijk onderzoek is voor medewerkers van het Radboudumc en het MUMC+ duidelijk dat het onderzoek van beide huizen gedragen wordt. Mensen zijn eraan gewend om elkaar op te zoeken in het doen van gezamenlijk onderzoek.
- Op 23 september kwamen vertegenwoordigers van de afdelingen KNO-Heelkunde en Neurochirurgie van zowel het MUMC+ als het Radboudumc samen voor een alliantiedag. De dag was gericht op het zorgpad brughoektumoren. Dit werd gedaan aan de hand van het verhaal van een patiënt. Hiernaast werden een aantal onderzoeksresultaten gedeeld en besproken.
- Op 23 september heeft het eerste Landelijk Overleg Expertisecentra Schedelbasispathologie plaatsgevonden met diverse Schedelbasis Expertisecentra binnen UMC's. Hierin zijn eerste stappen zijn gezet in het structureel maken van een Landelijk Overleg Expertisecentra Schedelbasispathologie.

Doelen 2021

Doelen voor 2021

- Verdere samenwerking Academische Alliantie Schedelbasispathologie Radboudumc – MUMC+
- Het verhogen van het implementatieniveau van bestaande zorgpaden in het Radboudumc – MUMC+ (vertigo, brughoektumor, hoofd-halsparagangliomen)
- Erkend worden als één expertisecentrum (EC) schedelbasispathologie van Radboudumc – MUMC+
- Het Landelijk Overleg Expertisecentra Schedelbasispathologie vindt ten minste één keer plaats
- De formalisering van de samenwerking Academische Alliantie Schedelbasispathologie Radboudumc – MUMC+ in de vorm van een juridische samenwerkingsovereenkomst
- Opvoeren van de frequentie van het multidisciplinair spreekuur KNO met Neurochirurgie naar 1x / 2 weken.
- Gemeenschappelijk verder uitwerken en updaten van de 11 zorgpaden (zie bijlage) binnen de Schedelbasispathologie en de daarbij passende richtlijnen ontwikkelen door de Academische Alliantie Schedelbasispathologie Radboudumc – MUMC+.
- Beschikbaar stellen van een psycholoog en een maatschappelijk werker via het Audiologisch Centrum, die patiënten kunnen ondersteunen bij verwerking en maatschappelijke problematiek, bij deze vaak ingrijpende medische aandoeningen.

Patiëntenzorg in 2020

In 2020 is er een infrastructuur opgezet, waarbij er gemeenschappelijke spreekuren zijn met een KNO-arts en een neurochirurg voor patiënten met schedelbasispathologie. Op indicatie sluit ook een radiotherapeut, of een hoofd-halsconoloog aan bij het spreekuur. In het MUMC+ worden patiënten met schedelbasispathologie ook gezien tijdens reguliere spreekuren. De afdelingen zijn voornemens om deze patiënten nog meer te clusteren op speciale schedelbasissprekuren.

	2020
<i>Ter illustratie aantal van de twee meest voorkomende pathologieën</i>	
Nieuwe patiënten brughoektumor	50
Controle patiënten brughoektumor	220
Nieuwe patiënten glomustumor	4
Controle patiënten glomustumor	22
Totaal	296
Aantal Schedelbasis combi-sprekuren	maandelijks
Totaal OK dagen	18
Totaal geopereerde patiënten	19

	2020
Aantal MDO SBWG	12
Aantal besproken patiënten	124

Wetenschappelijk onderzoek in 2020

Aantal publicaties in 2020: 9 (zie bijlage)

Gemiddelde impact factor: 2.445 (min.: 2.122 – 2.816)

*Gebaseerd op 5-year impact factor 2019

	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal publicaties	6	9			
Gemiddelde impact factor	3.503	2.445			

Promoties

Promoties MUMC/Radboud	2019	2020	2021
	1	2	2

Titel proefschrift 2020-2021	Promovendus
Vestibular schwannoma*optimizing diagnosis and follow-up	Mayke Hentschel, Radboud 2020
Molecular biomarkers in skull base chordoma	Youssef Yakklioui, MUMC 2020
A journey of skull base chordoma: where imaging meets molecular biology	Remco Santegoeds, MUMC 2021

Verwachte promoties

Titel proefschrift	Promovendus	Jaar
Radiological and radio-therapeutic nuances in skull base tumours; a focus on efficacy and safety in chordoma and vestibular schwannoma	Mohammed Alahmari, MUMC	2021
Benigne schedelbasistumoren	Walter Szweryn, MUMC	2022
Vestibular schwannoma: quality of life and clinical management	Ineke Pruijn, Radboud	2022
Squamous cell carcinoma of the external auditory canal and future contribution to this from RoboSculpt	Cindy Nabuurs, Radboud	2022
Infections of the Skull Base	Theresa Leow, Radboud	2022
The biology of chordoma	Cas van de Heijden, MUMC	2023
Tumour biology of vestibular schwannoma	Josselien Meijvogel, MUMC	2024
Vestibular schwannoma: prediction of growth and treatment response to radiosurgery	Sammy Schouten, MUMC	2025
Clinical and anatomical nuances in skull base surgery	Max Keijzer, MUMC	2026

Bijlage

Wetenschappelijke publicaties

Titel	Auteurs	Journal
<u>TcMEP threshold change is superior to A-train detection when predicting facial nerve outcome in CPA tumour surgery.</u>	Hendriks T, Kunst HPM, Huppelschoten M, Doorduyn J, Ter Laan M, Hendriks T	Acta Neurochirurgica (Wien) 2020 May;162(5):1197-1203. doi: 10.1007/s00701-020-04275-z. Epub 2020 Mar 7. PMID: 32146526 Impact factor:
<u>Quality of life, social function, emotion, and facial paresis in Dutch vestibular schwannoma patients.</u>	Blom SSAH, Aarts H, Wever CC, Kunst HPM, Semin GR, Blom SSAH	Laryngoscope Investigative Otolaryngology 2020 Apr 17;5(3):477-484. doi: 10.1002/liv.2.371. eCollection 2020 Jun. PMID: 32596491 Impact factor:
<u>Lateralization of facial emotion processing and facial paresis in Vestibular Schwannoma patients.</u>	Blom SSAH, Aarts H, Kunst HPM, Wever CC, Semin GR, Blom SSAH	Brain and Behavior 2020 Jul;10(7):e01644. doi: 10.1002/brb3.1644. Epub 2020 May 12. PMID: 32396279 Impact factor:
<u>A closer look at the paralyzed face; a narrative review of the neurobiological basis for functional and aesthetic appreciation between patients with a left and a right peripheral facial palsy.</u>	Tieman TE, Chaiet SR, Luijmes R, Sanches E, de Jongh FW, Ingels KJAO, Beurskens CHG, Monstrey SJ, Siemann I, Erasmus CE, Verhage-Damen GWJA, Kunst D, Pouwels S, Tieman TE	Journal of Plastic, Reconstructive & Aesthetic Surgery 2020 Aug;73(8):1434-1441. doi: 10.1016/j.bjps.2020.03.030. Epub 2020 May 6. 2020. PMID: 32507705 Impact factor:
<u>Clinical relevance of occipital condyle fractures.</u>	van der Burg SJ, Pouw MH, Brink M, Dekker H, Kunst HPM, Hosman AJF	Journal of Craniovertebral Junction & Spine. 2020 Jul-Sep;11(3):173-179. doi: 10.4103/jcvjs.JCVJS_100_20. Epub 2020 Aug 14. PMID: 33100766
<u>Evaluation of the modified Pittsburgh classification for predicting the disease-free survival outcome of squamous cell carcinoma of the external auditory canal.</u>	Nabuurs CH, Kievit W, Labbé N, Leemans CR, Smit CFGM, van den Brekel MWM, Pauw RJ, van der Laan BFAM, Jansen JC, Lacko M, Braunius WW, Morita S, Wierzbicka M, Matoba T, Hanai N, Takes RP, Kunst HPM	Head & Neck 2020 Dec;42(12):3609-3622. doi: 10.1002/hed.26424. Epub 2020 Aug 13. PMID: 32794253 Impact factor:
<u>What determines quality of life in patients with vestibular schwannoma?</u>	Prujin IMJ, Kievit W, Hentschel MA, Mulder JJS, Kunst HPM,	Clinical Otolaryngology. 2020 Dec 16. doi: 10.1111/coa.13691. Online ahead of print. PMID: 33326685
<u>Radiomics-Based Prediction of Long-Term Treatment Response of Vestibular Schwannomas Following Stereotactic Radiosurgery.</u>	Langenhuizen PPJH, Zinger S, Leenstra S, Kunst HPM, Mulder JJS, Hanssens PEJ, de With PHN, Verheul JB.	Otology & Neurotology. 2020 Dec;41(10):e1321-e1327. doi: 10.1097/MAO.0000000000002886. PMID: 33492808 Impact factor: 2.443
<u>Therapy of Sporadic and NF2-Related Vestibular Schwannoma</u>	Longping Yao, Mohammed Alahmar , Yasin Temel, Koos Hovinga	Cancers (Basel). 2020 Mar 31;12(4):835. doi: 10.3390/cancers12040835. PMID: 32244314

Wetenschappelijke stages

Titel	Naam	Opleiding
Necrotiserende otitis externa	Josje Otten	Geneeskunde, MUMC
Health-related quality of life in patients with a vestibular schwannoma managed by observation or stereotactic radiosurgery – a longitudinal observational study	Merve Parmaksiz	Geneeskunde, Radboud
A Qualitative Survey Analysis of perceived symptoms, side effects and impact on Health-Related Quality of Life in patients with Vestibular Schwannoma	Philisha van Heemskerken	Biomedische Wetenschappen, Radboud
The characteristics and clinical management strategy of petrous apex cholesterol granulomas	Sanne de Bock	Geneeskunde, Radboud
Quality of life in children receiving treatment for Mycobacterium abscessus otomastoiditis	Theresa Leow	Geneeskunde, Radboud
Diagnosis, treatment and prognosis of otomastoiditis caused by Fusobacterium Necrophorum: a retrospective cohort study	Madelon Thevis	Geneeskunde, Radboud

Gehonoreerde subsidie aanvragen

Titel	Naam fonds
Angiogenesis inhibition in Glioblastoma, MUMC	Zeldzame ziekte fonds, MUMC
Een gepersonaliseerd zorgpad voor iedere hersentumorpatiënt.	ZonMW TZO subsidie in samenwerking met Elisabeth Tweesteden Ziekenhuis te Tilburg (toekenning 27 maart 2020)

Zorgpaden Schedelbasispathologie

De 11 zorgpaden binnen de Schedelbasispathologie zijn:
<ul style="list-style-type: none"> • Vertigo • Benigne tumoren voorste schedelbasis • Brughoektumor • Benigne tumoren laterale schedelbasis • Maligniteiten van de anterieure en laterale schedelbasis • Hoofd-/halsparagangliomen • Liquorlekkages • Neurofibromatose type 2 • Reuze cholesteatomen • Schedelbasispathologie met facialisuitval • Osteomyelitis van de schedelbasis